



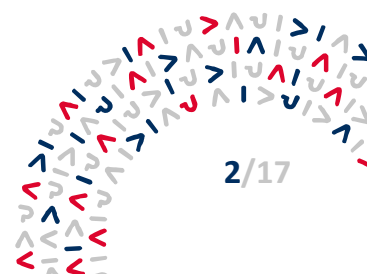
Příručka k použití definice malých a středních podniků

Prohlášení o vyloučení odpovědnosti:

Tato Příručka k použití definice malých a středních podniků (dále jen „Definice MSP“) slouží jako obecné vodítko pro žadatele a příjemce v Operačním programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (dále jen „OPPIK“) a jiné zúčastněné strany při uplatňování Definice MSP. Příručka nemá právní účinek. Závazným podkladem pro určení velikosti podniku je Příloha č. 1 NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách „GBER“).

Obsah

Použité zkratky	3
Základní kritéria.....	4
1 JAK JE DEFINOVÁN PODNIK?	4
1.1. Posuzování obchodních společností a družstev.....	4
1.2. Posuzování spolků, obecně prospěšných společností, společenství vlastníků jednotek, církví, náboženských společností nebo jiných právnických osob podle zákona upravujícího postavení církví a náboženských společností	5
1.3. Posuzování nadací, ústavů, nadačních fondů, svěřenských fondů nebo jiných právních uspořádání bez právní osobnosti	6
1.4. Posuzování společností v likvidaci a v insolventci.....	6
1.5. Posuzování podniků, které nevykazují hospodářské výsledky v účetních závěrkách	6
2 JAK JSOU POSUZOVÁNY VAZBY PŘES FYZICKÉ OSOBY	7
2.1. Fyzické osoby nepodnikající vs podnikající	7
2.2. Vazby přes FO – posuzování trhů.....	7
2.3. Další podmínky vylučující nezávislost posuzovaných podniků	7
2.4. Skupina osob jednajících společně	8
3 KDY PODNIK ZTRÁCÍ STATUS MSP?	11
3.1. Endogenní změna.....	11
3.2. Exogenní změna	11
4 JAK MÁ BÝT SPRÁVNĚ VYPLNĚNO PROHLÁŠENÍ O VELIKOSTI PODNIKU?	13
4.1. Započítání údajů za partnerské (tj. partner) a propojené podniky (tj. spojenec).....	13
4.3. Započítávání veřejných subjektů	14
4.3. Stanovení počtu zaměstnanců.....	14
4.4. Stanovení obrátu/příjmů a aktiv/majetku	17
4.5. Vyplnění Prohlášení za zaniklé a nově vzniklé vazby	17
4.6. Přepočtení finančních veličin kurzem Evropské centrální banky.....	17



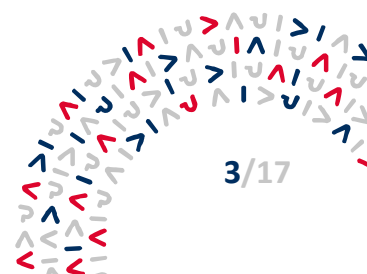
Použité zkratky

DP – Daňové přiznání

FO – Fyzická osoba

MSP – Malé a střední podniky

RPJ – Roční pracovní jednotka



Základní kritéria

Základním kritériem pro stanovení velikosti podniku je počet zaměstnanců posuzovaného podniku a finanční hodnoty podniku, kterými jsou roční obrat nebo bilanční suma roční rozvahy (tj. výše aktiv).

Pokud dojde k překročení stanovené hranice pro počet zaměstnanců, mění se automaticky velikost podniku bez ohledu na splnění finančních hodnot (aktiva/obrat). Pokud však dojde k překročení pouze jedné z finančních hodnot (aktiv nebo obratu) a počty zaměstnanců překročeny nejsou, status podniku zůstává zachován. V případě, je-li zachován počet zaměstnanců, ale jsou překročeny hodnoty pro obrat i aktiva, je opět nutné přehodnotit velikost podniku.

Následující tabulka zobrazuje rozhodné hraniční hodnoty:

Kategorie podniku	Počet zaměstnanců – roční pracovní jednotka	Roční obrat	NEBO	Bilanční suma roční rozvahy
Střední podnik	<250	≤ 50 milionů EUR		≤ 43 milionů EUR
Malý podnik	<50	≤ 10 milionů EUR		≤ 10 milionů EUR
Mikropodnik	<10	≤ 2 milionů EUR		≤ 2 milionů EUR

U podniků vedoucích daňovou evidenci jsou posuzovány příjmy a výše majetku (dále viz kapitola 4.4).

1 JAK JE DEFINOVÁN PODNIK?

Podnikem se rozumí každý subjekt vykonávající hospodářskou činnost, bez ohledu na svou právní formu. Tedy i osoby samostatně výdělečně činné.

Za hospodářskou činnost se obecně považuje jakákoli činnost spočívající v nabízení výrobků a/nebo služeb na daném trhu. Může-li podnik ovlivnit hospodářskou soutěž na existujícím trhu výrobků a služeb, pak vykonává hospodářskou činnost, a to i v případě, že se jedná například o neziskovou společnost (zapsaný spolek, apod.)

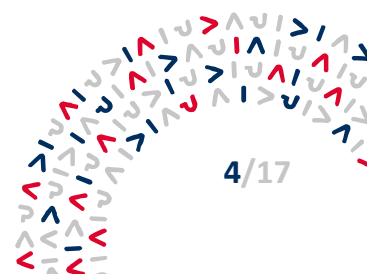
1.1. Posuzování obchodních společností a družstev

Druhy podniků, které jsou brány v potaz při výpočtu počtu zaměstnanců a finančních hodnot, jsou uvedeny v článku 3 Definice MSP.

V případě akciových společností, které mají více než jednoho akcionáře¹ a u družstev je nutné doložit seznam akcionářů / družstevníků včetně jejich podílů v posuzovaném podniku. Není dostatečné pouze čestně prohlásit, že žádný z akcionářů/družstevníků nevlastní podíl více než 25 % a to z toho důvodu, že v takovém prohlášení není zohledněno společné jednání fyzických osob (dále viz kapitola 2.4).

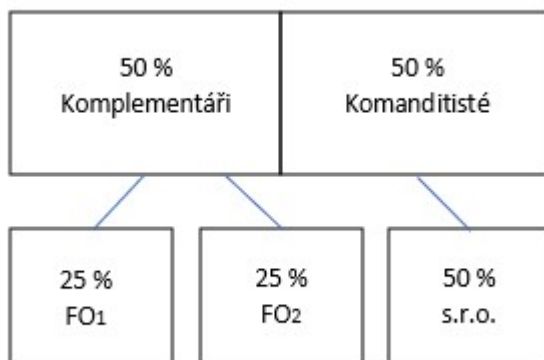
V případě komanditních společností je nutné zohlednit jejich základní úpravu obsaženou v § 118 až 131 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Následující příklad vychází z předpokladu, že společenská smlouva se nijak neodchyluje od dispozitivní zákonné úpravy. Pokud by společenská smlouva obsahovala ustanovení odlišná (samozřejmě tam, kde je to možné), pak je třeba vycházet z obecných principů pro vztahy partnerství a propojenosti Definice MSP.

¹ Jediný akcionář je zpravidla uveden ve Veřejném rejstříku.



Podle § 125 odst. 2 výše uvedeného zákona rozhodují ve věcech, které nepřísluší statutárnímu orgánu (což je především obchodní vedení společnosti), všichni společníci, přičemž zvláště hlasují komplementáři a zvláště komanditisté, neurčí-li společenská smlouva jinak. Jinými slovy platí to, že pro rozhodnutí celé společnosti je zapotřebí souhlasu obou skupin, které o tomto souhlasu rozhodují každý zvláště podle svých interních hlasovacích postupů. Z toho pak vyplývá, že podle tohoto zákonného základu má každá skupina 50 % hlasovacích práv, samozřejmě vyjma rozhodování, které přísluší pouze komplementářům jako statutárnímu orgánu.

Příklad: Komanditní společnost, ve které je jeden komanditista (s.r.o.) a dva komplementáři (FO podnikající):



Podle obecných pravidel definice MSP se k hodnotám žadatele připočítává 25 % hodnot obou komplementářů a 50 % hodnot komanditisty, protože se jedná o partnerské podniky.

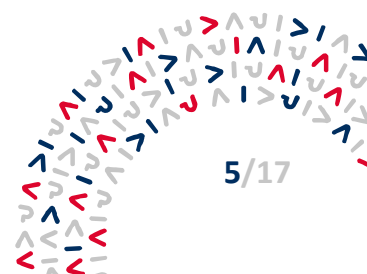
Pokud by bylo komplementářů 3 a více, už by nebyli ani partnerskými podniky, protože by každý měl 1/3 z 50 % hlasovacích práv, což je méně než 25 % celého žadatele, a tudíž by se jednalo o nezávislé podniky. V případě komanditistů se výše jejich podílů určuje podle poměru jejich vkladů. Drží-li některý z komanditistů méně než 25 % hlasovacích práv, bude se opět jednat o nezávislý podnik. Také může nastat situace, že komplementářů či komanditistů je 3 a více, nicméně někteří z nich jsou vzájemně propojeni, např. komplementář jako FO vlastní více než 50 % komanditisty PO, v takovém případě by se jejich podíly sčítaly. Dané opět vychází ze základního předpokladu podle zákona, tj. společenská smlouva neurčila jiné velikosti podílů nebo hlasovacích práv. Při posuzování komanditních společností je tedy nezbytné vždy zohlednit ustanovení aktuální společenské smlouvy.

1.2. Posuzování spolků, obecně prospěšných společností, společenství vlastníků jednotek, církví, náboženských společností nebo jiných právnických osob podle zákona upravujícího postavení církví a náboženských společností

Pokud uvedené právnické osoby vykonávají hospodářskou činnost, pak jsou vztahy dle bodu 2 a 3, písmen a) až d) článku 3 Definice MSP posuzovány analogicky dle § 4 bodu 4) písmena b) zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.

Vzhledem k tomu, že uvedené podniky nemají společníky, či jiné osoby držící obchodní podíl (podíl na základním kapitálu), je za osobu dle článku 3 bodu 2 či bodu 3 písmen a) až d) Definice MSP, považována osoba,

1. která disponuje více než 25 % hlasovacích práv v posuzovaném podniku,
2. která má být příjemcem alespoň 25 % z prostředků rozdělovaných posuzovaným podnikem, nebo
3. která je členem statutárního orgánu, zástupcem právnické osoby v tomto orgánu anebo v postavení obdobném postavení člena statutárního orgánu, nelze-li osobu určit podle bodu 1 nebo 2.



Možné propojení s dalším podnikem posuzujeme i přes fyzickou osobu (dále jen „FO“), či skupinu FO, které jednájí společně, jedná-li se o osobu(-y) dle bodu 1, 2, nebo 3. Aby se jednalo o vztah propojenosti, musí tato FO či skupina FO jednajících společně disponovat více než 50 % hlasovacích práv, nebo být příjemcem více než 50 % z rozdělovaných prostředků, nebo být členem / členy statutárního orgánu s rozhodujícím vlivem v posuzovaném podniku s výše vymezenou právní formou.

Pokud výše uvedené vztahy není možné dohledat z veřejně dostupných zdrojů, je žadatel o dotaci povinen doložit tyto vztahy k Prohlášení o velikosti podniku nebo na výzvu řídicího orgánu či zprostředkujícího subjektu.

1.3. Posuzování nadací, ústavů, nadačních fondů, svěřenských fondů nebo jiných právních uspořádání bez právní osobnosti

Pokud uvedené právnické osoby vykonávají hospodářskou činnost, pak jsou vztahy dle bodu 2 a 3, písmen a) až d) článku 3 Definice MSP posuzovány analogicky dle § 4 bodu 4) písmena c) zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.

Vzhledem k tomu, že uvedené podniky nemají společníky, či jiné osoby držící obchodní podíl (podíl na základním kapitálu), je za osobu dle článku 3 bodu 2 či bodu 3 písmen a) až d) Definice MSP, považována osoba

1. zakladatele,
2. svěřenského správce,
3. obmyšleného,
4. osoby, v jejímž zájmu byla založena nebo působí nadace, ústav, nadační fond, svěřenský fond nebo jiné uspořádání bez právní osobnosti, není-li určen obmyšlený, a
5. osoby oprávněné k výkonu dohledu nad správou nadace, ústavu, nadačního fondu, svěřenského fondu nebo jiného právního uspořádání bez právní osobnosti.

Každá z výše uvedených osob je považována za většinového vlastníka, přes každou z nich tedy může být uvažováno propojení podniků. Pokud výše uvedené vztahy není možné dohledat z veřejně dostupných zdrojů, je žadatel o dotaci povinen doložit tyto vztahy k Prohlášení o velikosti podniku nebo na výzvu řídicího orgánu či zprostředkujícího subjektu.

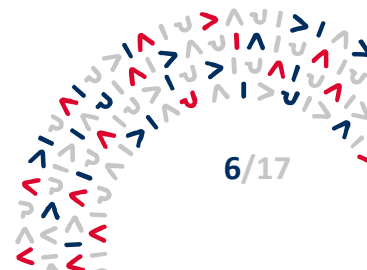
1.4. Posuzování společností v likvidaci a v insolventi

Společnost v insolventi i společnost v likvidaci je považována za podnik, který je ve vlastnické struktuře žadatele o dotaci zohledňován (včetně započítání finančních hodnot a případných zaměstnanců) a přes který se posuzují další vazby, pokud stále vykonává hospodářskou činnost.

1.5. Posuzování podniků, které nevykazují hospodářské výsledky v účetních závěrkách

Podniky, které vykazují v posuzovaných účetních obdobích nulové hospodářské výsledky, a které nemají žádné zaměstnance, jsou ve vlastnické struktuře žadatele o dotaci zohledňovány a jsou přes ně posuzovány další vazby. Prostřednictvím těchto firem jsou financovány či řízeny další podniky, a i to je možné považovat za hospodářskou činnost, není-li prokázán opak.

Pokud FO podnikající reálně nevykonává hospodářskou činnost, doporučujeme živnostenské oprávnění zrušit či přerušit. Dokud není živnost přerušena či zrušena, FO je stále považována za podnik. FO, která podnikání zruší či přeruší, bude posuzována jako FO nepodnikající.



2 JAK JSOU POSUZOVÁNY VAZBY PŘES FYZICKÉ OSOBY

2.1. Fyzické osoby nepodnikající vs podnikající

Pokud fyzická osoba vykonává hospodářskou činnost (FO podnikající), použijí se na ni standardní ustanovení pro partnerské a propojené podniky (dle čl. 3 Definice MSP). Vazby přes FO podnikající se tedy započítávají, pokud mezi posuzovanými podniky a FO existuje vztah alespoň 25 %, charakter trhů, na kterých FO podnikající a posuzované podniky působí, se neposuzuje.

Za FO podnikající se považuje osoba samostatně výdělečně činná (dle http://www.rzp.cz/cgi-bin/aps_cacheWEB.sh?VSS_SERV=ZVWSBJFND), osoba podnikající dle jiných zákonů než živnostenského (dle http://wwwinfo.mfcr.cz/ares/ares_es.html.cz), ale např. i osoba pronajímající nemovitosti.

V případě fyzických osob nevykonávajících hospodářskou činnost (FO nepodnikající) musí mezi FO a posuzovanými podniky existovat vztah nad 50 % (propojení) a zároveň musí posuzované podniky vykonávat svou činnost, nebo část své činnosti na stejném relevantním nebo sousedním trhu. Dané platí i pro skupinu FO, které jednájí společně (dále viz kap. 2.4).

2.2. Vazby přes FO – posuzování trhů

Sousedními trhy, jsou trhy tehdy, pokud se výrobky nebo služby vzájemně doplňují, nebo pokud náleží do stejného sortimentu výrobků, který zpravidla nakupuje stejná skupina zákazníků za účelem stejného konečného užití. Odběratelsko-dodavatelské vztahy mezi posuzovanými podniky mohou být také posouzeny jako sousední trh.

Stejným/relevantním trhem se rozumí trh, který zahrnuje výrobky a/nebo služby, které jsou spotřebitelem s ohledem na jejich vlastnosti, ceny a zamýšlené použití považovány za zaměnitelné nebo zastupitelné.

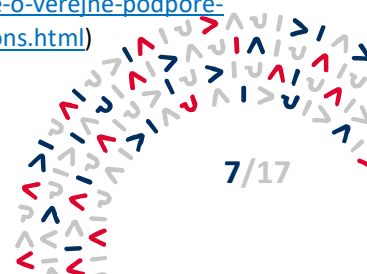
Při určování stejného relevantního trhu nebo sousedního trhu se vychází ze skutečné činnosti, kterou posuzované podniky vykonávají. Nejsou-li informace o vykonávaných činnostech posuzovaných podniků veřejně dostupné např. z webových stránek, může být žadatel vyzván k doložení seznamu odběratelů a/nebo dodavatelů, shodní odběratelé zpravidla značí stejný trh, ze skutečnosti, že jeden podnik je dodavatelem toho druhého, lze usuzovat sousední trh. Pokud má podnik stejné dodavatele (s výjimkou kdy posuzované podniky jsou si dodavateli navzájem) a nemají shodné odběratele, o stejný/navazující trh se nejedná.

Charakter a rozsah vzájemných odběratelsko-dodavatelských vztahů (tj. zda se jedná o sousední trh) se posuzuje s ohledem na to, zda je řešený podnik na svém odběrateli/dodavateli, který je potenciálně propojený přes FO, závislý, tj. výpadek dodávek/odběrů by mu způsobil obtíže, nebo je rozsah natolik nepatrný, že by výpadek jeho činnost zásadně neovlivnil.

2.3. Další podmínky vylučující nezávislost posuzovaných podniků

Propojenost podniků prostřednictvím FO/skupiny FO jednajících společně (dále viz kap. 2.4) mohou značit i následující skutečnosti, přičemž se jedná o demonstrativní výčet²:

² (Zdroj: Prezentace p. Graça da Costa - Konference o veřejné problematice a problematice malých a středních podniků; <https://www.uohs.cz/cs/informacni-centrum/konference-a-seminare/uskutecnene-akce/konference-o-verejne-podpore-2019/predstaveni-prednasejicich-a-jejich-prezentace-introduction-of-speakers-and-their-presentations.html>)



- ✓ Mezi podniky existují finanční vztahy, kdy si navzájem poskytují úvěry, či si za bankovní úvěry vzájemně ručí, nebo jsou bankami považováni za jednu skupinu.
- ✓ Podniky spolu udržují vzájemné obchodní vztahy.
- ✓ Podniky využívají služby, či nakupují produkty spřízněných podniků.
- ✓ Podniky mají stejný okruh zákazníků.
- ✓ Podniky navzájem inzerují své služby či produkty např. na svých webových stránkách, nebo jinak marketingově spolupracují.
- ✓ Podniky sídlí ve stejných prostorách, využívají stejné kanceláře nebo výrobní prostory.
- ✓ Podniky využívají společnou distribuční síť (např. dopravní prostředky).
- ✓ Podniky využívají společné informační technologie, mají společnou výzkumnou činnost.
- ✓ Osoby v řídicích funkcích v současnosti působí nebo v minulosti působily v posuzovaných podnicích.

2.4. Skupina osob jednajících společně

V rámci propojení prostřednictvím FO se rodinné vazby³ pokládají za dostatečné pro konstatování, že FO jednají společně. Za FO, které jednají společně, jsou dále považovány FO, které sladují své jednání s cílem uplatňovat vliv na obchodní rozhodnutí dotýčných podniků, což vylučuje, aby tyto podniky mohly být považovány za vzájemně hospodářsky nezávislé, a to bez ohledu na existenci smluvních vztahů mezi těmito osobami.

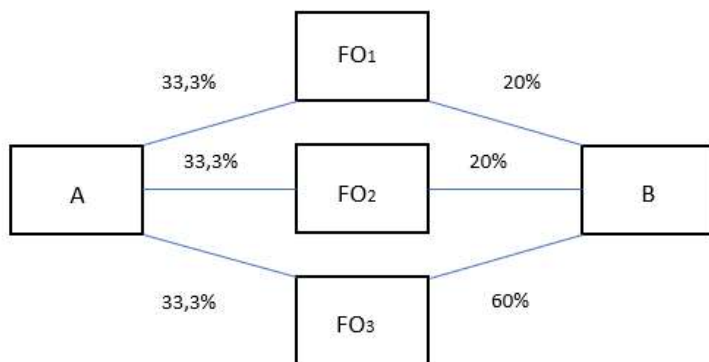
Společné jednání se posuzuje u FO nepodnikajících i podnikajících. Existuje-li mezi podniky propojenost (tj. vazba nad 50 %) pouze prostřednictvím skupiny FO podnikajících, není posuzováno, zda podniky vykonávají svou činnost nebo část své činnosti na stejném relevantním trhu nebo na sousedních trzích. Pokud však FO podnikající vlastní 50 % nebo méně a vztah propojenosti zakládá až účast FO nepodnikající, charakter trhů bude posuzován.

Při propojení podniků prostřednictvím FO podnikajících jednajících společně se údaje za relevantní podniky započítávají ze 100 %, stejně tak údaje za FO podnikající, přestože jsou jejich podíly v posuzovaných podnicích nižší (včetně podílu 50 % a méně).

³ Rodinné vazby jsou posuzovány analogicky dle § 22 zákona č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník, tj. jako osoby blízké.



Schéma níže vyobrazuje propojení žadatele o dotaci podniku A a podniku B prostřednictvím FO jednajících společně a příklady 1-6 započítání podílů s ohledem na to, zda jsou FO podnikající či nepodnikající.



1. FO1, FO2 a FO3 jsou nepodnikající:

- $100\% A + 100\% B$ za předpokladu, že A a B vykonávají hospodářskou činnost nebo její část na stejném či sousedním trhu.

2. FO1, FO2 a FO3 jsou podnikající:

- $100\% A + 100\% B + 100\% FO1 + 100\% FO2 + 100\% FO3$ bez ohledu na trhy, na kterých A/B či FO podnikající vykonávají hospodářskou činnost nebo její část.

3. FO1, FO2 jsou podnikající, FO3 je nepodnikající:

- A a B vykonávají hospodářskou činnost nebo její část na stejném či sousedním trhu:
 $100\% A + 100\% B + 100\% FO1 + 100\% FO2$
- A a B nevykonávají hospodářskou činnost nebo její část na stejném či sousedním trhu:
 $100\% A + 33,3\% FO1 + 33,3\% FO2$

4. FO1, FO2 jsou nepodnikající, FO3 je podnikající:

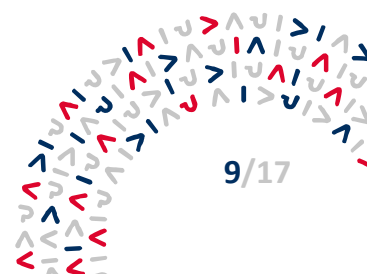
- A a B vykonávají hospodářskou činnost nebo její část na stejném či sousedním trhu:
 $100\% A + 100\% B + 100\% FO3$
- A a B nevykonávají hospodářskou činnost nebo její část na stejném či sousedním trhu:
 $100\% A + 33,3\% FO3 + 33,3\% B$

5. FO1 podnikající, FO2 a FO3 jsou nepodnikající:

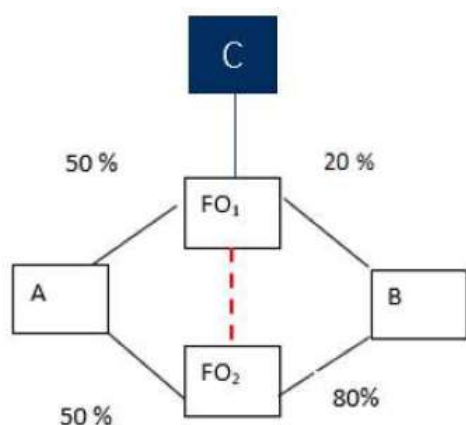
- $100\% A + 100\% FO1 + 100\% B$ za předpokladu, že A a B vykonávají hospodářskou činnost nebo její část na stejném či sousedním trhu.

6. FO1 nepodnikající, FO2 a FO3 jsou podnikající:

- $100\% A + 100\% B + 100\% FO2 + 100\% FO3$ bez ohledu na trhy, na kterých A/B či FO podnikající vykonávají hospodářskou činnost nebo její část.



Schémata níže vyobrazují tři příklady propojenosti podniků prostřednictvím FO jednajících společně.

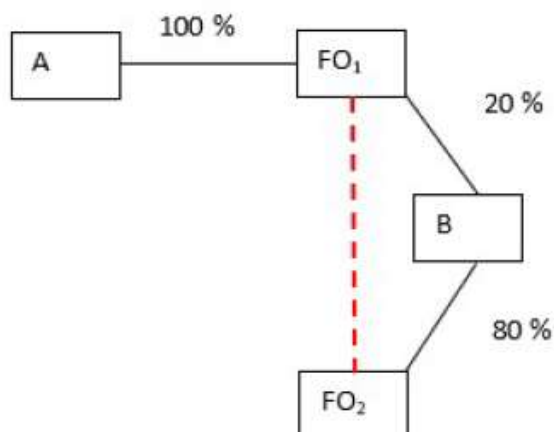


----- Vazba mezi FO, FO_{1,2} jsou osoby, které jednají společně.

FO_{1,2} slaďují své jednání s cílem uplatňovat vliv na rozhodnutí podniků A a B, FO₁ vlastní podnik C ze 100 %.

Podniky A / B / C jsou považovány za propojené, vykonávají-li svou činnost, nebo její část na stejném/sousedním trhu (jsou-li FO₁ a FO₂ podnikající, trhy posuzovány nebudou / je-li aspoň jedna FO nepodnikající, pak trhy posuzovány budou).

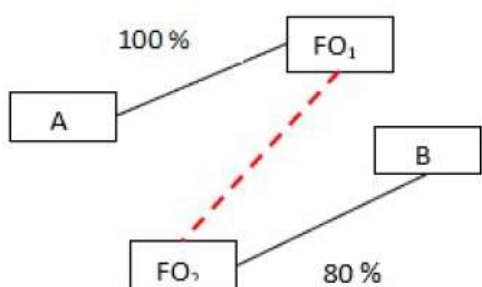
Je-li FO₁ a/nebo FO₂ podnikající, bude také považována za propojený podnik (platí i pro následující příklady 1 a 2).



----- Vazba mezi FO na základě rodinných vazeb.

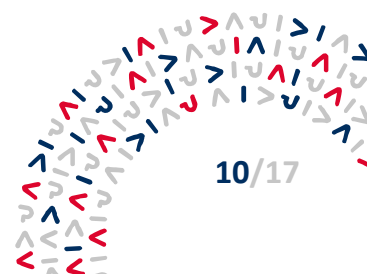
I když by se na první pohled mohlo zdát, že vazba od FO₁ na podnik B již není dle definice MSP uvažována, dochází zde ke sčítání podílů FO₁ a FO₂ z důvodu jejich společného jednání.

Podniky A a B jsou považovány za propojené, vykonávají-li svou činnost, nebo její část na stejném/sousedním trhu.



----- Vazba mezi FO na základě rodinných vazeb.

Podniky A a B jsou považovány za propojené, protože mají jeden či více vztahů uvedených pod písmeny a) – d) článku 3, bodu 3 Definice MSP prostřednictvím skupiny FO jednajících společně, vykonávají-li svou činnost, nebo její část na stejném/sousedním trhu.



3 KDY PODNIK ZTRÁCÍ STATUS MSP?

3.1. Endogenní změna

Za endogenní změnu je považován vlastní vývoj podnikatele.

Ustanovení čl. 4 odst. 2 Definice MSP zajišťuje stabilitu a jistotu v případě společností, které se blíží stanoveným stropům a u nichž hrozí, že během mimořádného roku a/nebo na nestálých trzích tyto stropy dočasně překročí. Pokud tudíž podnik v průběhu sledovaného roku překročí počet zaměstnanců nebo finanční stropy, nemá to na jeho situaci vliv a ponechává si status MSP, který měl na počátku účetního období. Status MSP však ztratí, jestliže výše uvedené stropy překročí během dvou po sobě jdoucích účetních období. Podnik může naopak status MSP získat, jestliže byl dříve velkým podnikem, poté se však po dobu dvou po sobě jdoucích účetních období propadl pod uvedené stropy.

Případ č.	Status MSP	N (sledovaný rok) ⁴	N-1	N-2
1	Jiný než MSP	MSP	Jiný než MSP	Jiný než MSP
2	MSP	MSP	MSP	Jiný než MSP
3	MSP	MSP	MSP	MSP
4	MSP	MSP	Jiný než MSP	MSP
5	MSP	Jiný než MSP	MSP	MSP
6	Jiný než MSP	Jiný než MSP	Jiný než MSP	MSP
7	Jiný než MSP	Jiný než MSP	MSP	Jiný než MSP
8	Jiný než MSP	Jiný než MSP	Jiný než MSP	Jiný než MSP

Pokud se ve třech a více po sobě jdoucích uzavřených účetních /zdaňovacích obdobích pravidelně střídají splněné limity s limity překročenými (podnik ve své historii nevykazuje shodný limit ve dvou po sobě jdoucích účetních obdobích – případy č. 4 a 7 výše uvedené tabulky), jsou rozhodující pro určení toho, zda podnik je nebo není MSP, údaje za poslední uzavřené účetní/zdaňovací období předcházející roku vydání Rozhodnutí o poskytnutí dotace.

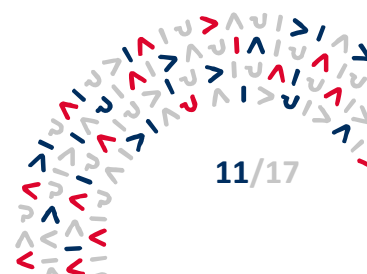
V případě podniku se dvěma a méně uzavřenými účetními obdobími jsou rozhodující pro stanovení toho, zda podnik splňuje podmínky Definice MSP, údaje za poslední uzavřené účetní období.

Za endogenní růst může být považováno také založení nového podniku, kterému nepředcházela přeměna dle zákona č. 125/2008, o přeměnách obchodních společností a družstev.

3.2. Exogenní změna

Účelem čl. 4 odst. 2 Definice MSP je zajistit, aby podniky, které zaznamenají růst, nebyly penalizovány ztrátou svého statusu jakožto MSP, pokud příslušné prahové hodnoty nepřekračují dlouhodobě. V souladu s tímto záměrem se ustanovení čl. 4 odst. 2 nepoužije v případě podniků, které příslušné prahové hodnoty pro MSP překročily kvůli změně vlastnictví, fúzi, rozdělení nebo akvizici, což se obvykle nepovažuje za dočasnou situaci, ani se nejedná o následek nestálosti trhů. Podniky, u nichž došlo ke změně vlastnictví, je nutno posoudit na základě vlastnické struktury v době uskutečnění transakce, nikoli v době uzavření účtů za poslední období (příčemž dle ust. § 59 odst. 1 zákona č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev platí, že právní účinky přeměny nastávají dnem zápisu přeměny do obchodního rejstříku). Ke ztrátě statusu MSP proto může dojít okamžitě.

⁴ Poslední schválené účetní období



Posuzování statusu podnikatele v případě fúzí, rozdělení či změny majetkové struktury

V případě fúzí podniků ve formě splynutí, tj. když dojde ke zrušení všech společností, které jsou předmětem fúze, bez likvidace a vznikne nová společnost s novým IČ nebo při rozdělení společnosti se vznikem nových obchodních společností či družstev (každé z nich má nové IČ, původní společnost zaniká bez likvidace), se postupuje podle čl. 4 bodu 3 Definice MSP, tj. stanoví se průměrný počet zaměstnanců a finanční ukazatele vlastním kvalifikovaným odhadem podniku, a to pro první účetní období, ve kterém bude provozována podnikatelská činnost po dobu alespoň 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců, resp. pro první zdaňovací období, ve kterém bude provozována hospodářská činnost po celé zdaňovací období. Při započítávání údajů za partnerské a propojené podniky se postupuje podle kapitoly 4.1 této příručky, přičemž se zahrnou údaje pouze za poslední uzavřené účetní/zdaňovací období partnerského či propojeného podniku.

V případě fúzí podniků ve formě sloučení, kdy je posuzována společnost, která se v důsledku fúze neruší, a u všech ostatních společností, které jsou předmětem fúze, dojde k jejich zrušení bez likvidace, posuzuje se tento případ stejně jako v případě, že dojde k rozdělení společnosti sloučením či odštěpením (posuzovaná společnost nezaniká), nebo dojde k prodeji podílu na kapitálu společnosti či ke kapitálovému vstupu dalšího subjektu. Výsledkem je, že struktura vlastníků a jejich podíly na kapitálu se změní. Pro tuto novou vlastnickou strukturu je nutno stanovit prahové hodnoty (počet zaměstnanců, aktiva, obrat), a to na základě údajů o posuzovaném podniku a jeho partnerských či propojených podnicích po provedení změny – posuzovaný podnik tedy ztrácí/získává status MSP v okamžiku uskutečnění změny, nikoliv až po dvou po sobě jdoucích účetních obdobích. Vychází se přitom z údajů za uzavřená zdaňovací období dotčených podniků.

Stejný přístup se uplatní i v případě, kdy původně posuzovaná společnost je v důsledku fúze zrušena bez likvidace. Předmětem posuzování je ta společnost, na kterou v důsledku fúze přešla práva a povinnosti společnosti zrušené.

Příklad posouzení exogenních změn:

U podniku A, který je žadatelem o dotaci, dochází k 1. 10. 2019 ke změně majetkové struktury prostřednictvím kapitálového vstupu podniku B, který se stal většinovým vlastníkem podniku A. Jelikož obě společnosti účtují v kalendářním roce, k okamžiku změny je posledním uzavřeným účetním obdobím rok 2018. Při stanovení nového statusu MSP se tedy vychází z následujících údajů o počtu zaměstnanců (limity pro obrat/aktiva překročeny nejsou):

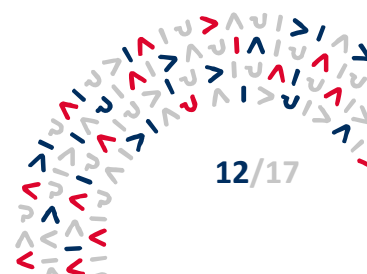
A.

Podnik	2018	2017	2016
A	45	51	40
B	100	100	100
Celkem	145	151	140

Posuzovaný podnik v příkladu A překročil **prahové hodnoty z důvodu exogenní změny, proto ztrácí status malého podniku k datu 1. 10. 2019**. Pro posouzení velikosti podniku po exogenní změně je rozhodující poslední uzavřené účetní období, tedy rok 2018.

B.

Podnik	2018	2017	2016
A	51	45	40
B	3	3	3
Celkem	54	48	43



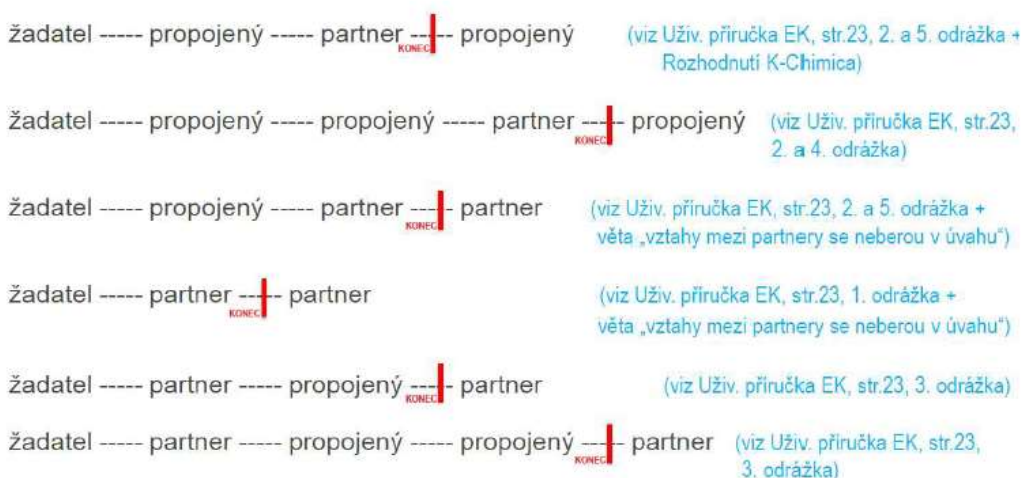
V příkladu B. není exogenní změna příčinou překročení prahových hodnot, tzn. k jejich překročení by došlo i bez nastalé exogenní změny v důsledku přirozeného růstu posuzovaného podniku. **Změna proto může být vyhodnocena jako dočasná, způsobená nestálostí trhů, tedy endogenní.** V takovém případě podnik neztrácí **status malého podniku k okamžiku změny, ale až po uzavření dvou účetních období** (pokud bude celkový počet zaměstnanců za rok 2019 50 a více, ztrácí podnik status malého podniku v roce 2020).

4 JAK MÁ BÝT SPRÁVNĚ VYPLNĚNO PROHLÁŠENÍ O VELIKOSTI PODNIKU?

4.1. Započítání údajů za partnerské (tj. partner) a propojené podniky (tj. spojenec)

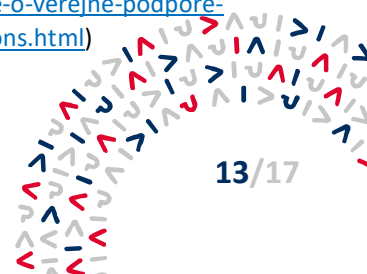
Do Prohlášení k žádosti o podporu, nebo do Prohlášení k Rozhodnutí (žadatel vyplňuje to (-a) Prohlášení, které (-á) je (jsou) přílohou výzvy) žadatel vyplňuje údaje za sebe a dále za podniky, které žadatel přímo či nepřímo vlastní, nebo které vlastní žadatele. Směr vazby přitom není při stanovení velikosti podniku podstatný. Zohledňují se vazby od podílu 25 % výše. Údaje za partnerské podniky, tj. podniky s vazbou 25 % až 50 % se k údajům za žadatele přičtou příslušným procentem. Údaje za propojené podniky, tj. podniky s vazbou nad 50 % se přičítají ze 100 %. Také FO podnikající jsou v Prohlášení uváděny jako propojené či partnerské podniky.

Partner partnera žadatele a spojenec partnera spojení žadatele se již do Prohlášení o velikosti podniku neuvádí a k údajům žadatele se nepřičítají. Tyto a další vazby, které již nejsou zohledňovány při stanovení velikosti podniku, znázorňují následující schémata⁵:



Do Prohlášení o velikosti podniku se vyplňují roky N, N-1, N-2, přičemž může nastat situace, kdy rok N u žadatele a jeho partnerských či propojených podniků nemusí být shodný. Důvodem může být skutečnost, že jeden z podniků používá pro účtování kalendářní rok a jiný z vlastnické struktury používá hospodářský rok, který se od kalendářního liší. Vzhledem k tomu, že se do Prohlášení vyplňují údaje za předchozí schválené uzavřené účetní/ zdaňovací období (tj. **schválené a podepsané statutárním orgánem**), může nastat i situace, kdy v době vyplňování Prohlášení některé z uváděných podniků mají již schválené bezprostředně předcházející účetní období (např. rok N = 2019), ale jiné nikoliv (za ty je pak vyplněn rok N údaji roku 2018).

⁵ (Zdroj: Prezentace Ing. R. Milčické - Konference o veřejné problematice a problematice malých a středních podniků; <https://www.uohs.cz/cs/informacni-centrum/konference-a-seminare/uskutecnene-akce/konference-o-verejne-podpore-2019/predstaveni-prednasejicich-a-jejich-prezentace-introduction-of-speakers-and-their-presentations.html>)



V případě, že podnikatel sestavuje konsolidovanou účetní závěrku nebo je zahrnut do konsolidace, mohou se údaje stanovovat na základě konsolidované účetní závěrky.

4.3. Započítávání veřejných subjektů

Podnik není MSP, pokud je 25 % nebo více jeho základního kapitálu či hlasovacích práv přímo nebo nepřímo drženo nebo ovládáno, společně či jednotlivě, jedním či více veřejnými subjekty⁶. Toto ustanovení se nevztahuje na

- a) veřejné investiční společnosti, společnosti rizikového kapitálu, jednotlivce či skupiny jednotlivců provozující pravidelnou činnost spojenou s investováním rizikového kapitálu, které investují do vlastního kapitálu nekotovaných podniků (business angels), za předpokladu, že jsou celkové investice těchto business angels do stejného podniku nižší než 1 250 000 EUR;
- b) univerzity nebo nezisková výzkumná střediska;
- c) institucionální investoři včetně fondů pro regionální rozvoj;
- d) samostatné místní orgány s ročním rozpočtem nižším než 10 milionů EUR a s méně než 5 000 obyvateli.

Celkový podíl těchto subjektů v podniku může činit maximálně 50 %. Při překročení této hranice nemůže být podnik považován za MSP.

4.3. Stanovení počtu zaměstnanců

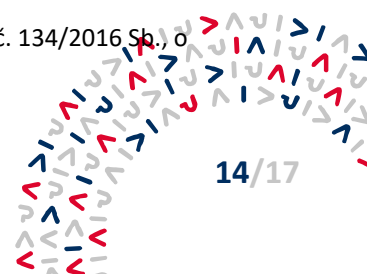
Definice MSP jasně stanovuje hranice počtu zaměstnanců, při jejichž překročení podnik ztrácí status MSP. Uváděný počet zaměstnanců odpovídá počtu ročních pracovních jednotek. Počet osob, které pro podnik nepracovaly na plný pracovní úvazek během celého účetního období, je tedy nutné přepočítat s ohledem na rozsah úvazku konkrétního pracovníka (tj. částečný úvazek, dohoda o pracovní činnosti, dohoda o provedení práce) a/nebo s ohledem na dobu trvání úvazku (sezónní pracovníci, zaměstnanci, kteří zahájili či ukončili práci pro podnik v průběhu posuzovaného účetního období).

Do počtu zaměstnanců se započítávají také vlastníci, kteří jsou vedoucími pracovníky v posuzovaném podniku, nebo se jiným způsobem zapojují do běžné činnosti a tím čerpají finanční výhody plynoucí z podniku. Nejčastěji se jedná o společníky, kteří jsou zároveň členy statutárního orgánu posuzovaného podniku, přičemž se v rámci celé vlastnické struktury započítávají pouze jednou, přestože jsou vlastníky a zároveň členy statutárního orgánu i v jiném partnerském či propojeném podniku, nebo FO podnikající.

Příklad stanovení počtu zaměstnanců podle Definice MSP:

Při stanovení počtu zaměstnanců je nutné vycházet z ročního fondu pracovní doby. Množství zaměstnanců uvedené v účetní závěrce, případně vyplývající z „Oznámení o nástupu do zaměstnání (skončení zaměstnání)“ předaných České správě sociálního zabezpečení a pracovních smluv, dohod o pracovní činnosti nebo dohod o provedení práce. Pro prokázání toho, zda se jedná o malý a střední podnik je nutné provést přepočty pro zkrácené úvazky, práci vykonávanou mimo pracovní poměr (dohoda o provedení práce a dohoda o pracovní činnosti podle zákona č. 262/2006 Sb. zákoník práce § 74 až 77), a připočítat je k zaměstnancům, kteří jsou v pracovním poměru k podniku.

⁶ Veřejný subjekt je posuzován analogicky dle definice veřejného zadavatele (ust. § 4 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek).



Při stanovení počtu zaměstnanců se dělí zaměstnancem skutečně odpracovaná doba⁷ za daný rok celkovým ročním fondem pracovní doby. Výsledné číslo se zaokrouhlí na dvě desetinná místa. **Celkový počet zaměstnanců je pak roven součtu všech hodnot.**

Modelový příklad:

Rok 2019 měl 251 pracovních dnů. Vycházíme-li z 8 hodinové pracovní doby, činí roční fond pracovní doby 2008 hodin. (Obdobně je možné použít pro 7,5 či 8,5 hodinovou pracovní dobu).

Pokud v podniku pracuje 43 zaměstnanců na plný úvazek, tito se započítávají v plné výši.

- Jeden další zaměstnanec končí pracovní poměr v polovině roku (30. 6. 2019). Zde pro výpočet vezmeme odpracovanou dobu za 1. pololetí 2019 dělenou ročním fondem pracovní doby.

Výpočet: $992 : 2008 = 0,49$

- Jeden další zaměstnanec končí pracovní poměr na konci dubna – 30. 4. 2019. Pro výpočet vezmeme odpracovanou dobu za období leden až duben 2019 dělenou ročním fondem pracovní doby.

Výpočet: $664 : 2008 = 0,33$

- Dva další zaměstnanci pracují na poloviční úvazek (50 %). Zde vezmeme polovinu ročního fondu pracovní doby a násobíme 2 zaměstnanci.

Výpočet: $2 \times (1004 : 2008) = 1$

- Jeden další zaměstnanec pracuje na dohodu o provedení práce (300 hodin za rok). Předpokládáme, že odpracuje celou tuto dobu. Pro výpočet dělíme odpracovanou dobu ročním fondem pracovní doby.

Výpočet $300 : 2008 = 0,15$

- Další zaměstnanec pracuje na dohodu o pracovní činnosti (např. 15 hodin týdně). Zde vezmeme skutečně odpracovanou dobu dle dohody (rok 2019 měl 52 týdnů, tedy $52 \times 15 = 780$) a opět dělíme ročním fondem pracovní doby.

Výpočet: $780 : 2008 = 0,39$

- Dále je 1 vlastník/manažer, který není s podnikem v pracovním poměru. Ten je považován za zaměstnance, pokud vykonává funkci např. statutárního orgánu, člena představenstva společnosti atd., pokud vlastník/manažer podobnou funkci vykonával. Započte se tedy jako 1 zaměstnanec.
- Dále ve firmě pracují 2 pracovníci, kteří pomáhají podniku se zakázkou na základě jiného než pracovněprávního vztahu. Jedná se tedy o osoby, které jsou zaměstnanci jiného podnikatele, který mu je pronajímá (agenturní zaměstnávání, neboli dočasné přidělení zaměstnance agentury práce k výkonu práce pro jinou právnickou nebo fyzickou osobu) Tyto osoby se nezapočítávají do počtu zaměstnanců posuzovaného podniku, protože jejich pracovní smlouva je uzavřena mezi agenturou práce (pronajímatelem) a zaměstnancem.

Výsledný počet zaměstnanců je součtem vypočtených hodnot.

⁷ V rámci skutečně odpracované doby se **nezohledňují přesčasy**, naopak se do skutečně odpracované doby **započítává doba, kdy zaměstnanec skutečně nepracoval z důvodu překážek v práci** dle části osmé zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce (např. dočasná pracovní neschopnost, nařízená karanténa, ošetřování člena rodiny, apod. – s výjimkou mateřské a rodičovské dovolené, která se nezapočítává) **a z důvodu dovolené** dle části deváté zákoníku práce.

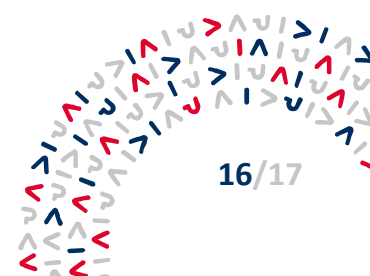


Počet zaměstnanců = 43 + 0,49 + 0,33 + 1 + 0,15 + 0,39 + 1 = 46,36 zaměstnanců

Podnik má dle metodiky MSP 46.36 zaměstnanců a splňuje tedy jedno z kritérií pro malý podnik –počet zaměstnanců < 50.

Uvedené postupy výpočtu jsou shrnuty v tabulce níže: Fond pracovní doby: 2008 hodin (251 pracovních dnů x 8 hodin pracovní doba).

Druh a počet úvazků	Postup výpočtu	Číselný výpočet	Výsledek
43 zaměstnanců na plný úvazek	N/A	43	43,00
Plus 1 končí v polovině roku	Odpracovaná doba za 1. pololetí/Fond pracovní doby	992/2008	0,49
Plus 1 končí na konci dubna	Odpracovaná doba za leden–duben/Fond pracovní doby	664/2008	0,33
2 zaměstnanci na poloviční úvazek po celý rok	2*(50% fondu pracovní doby/Fond pracovní doby)	2*(1004/2008)	1,00
1 dohoda o provedení práce (300 hodin)	Odpracovaná doba podle dohody/Fond pracovní doby	300/2008	0,15
1 dohoda o pracovní činnosti (15 hodin týdně)	Odpracovaná doba podle dohody (52 týdnů * 15 hodin) /Fond pracovní doby	780/2008	0,39
1 vlastník/manažer, který není zaměstnancem	Je považován za zaměstnance, pokud je členem statutárního orgánu, např. představenstva	N/A	1,00
Celkem			46,36



4.4. Stanovení obratu/příjmů a aktiv/majetku

Finanční údaje jsou vyplňovány v celých EUR. Podnik vedoucí účetnictví uvádí obrat a aktiva na základě údajů uvedených ve výkazu zisků a ztrát (obrat) a v rozvaze (aktiva). Podnik vedoucí daňovou evidenci (zejména FO podnikající) uvádí příjmy a majetek dle podaného daňového přiznání z příjmu FO.

Vedené účetnictví		Daňová evidence	
Obrat	Aktiva	Příjmy	Majetek
Tržba (z prodeje výrobků a služeb i za prodej zboží) uvedené ve VZZ	Celková aktiva netto uvedená v Rozvaze	Příjmy uvedené v daňové evidenci stanovené v souladu s § 7b zákona č. 586/1992 Sb. (ř. 101 Přílohy č. 1 DP k dani z příjmu FO) a dále příjmy stanovené v souladu s § 9 (ř. 201 Přílohy č.2 DP k dani z příjmu FO)	Majetek zjištěný z údajů v daňové evidenci podle § 7b zákona č. 586/1992 Sb. (tj. majetek uvedený v tabulce dle písm. D Přílohy č. 1 DP k dani z příjmu FO: součet řádků 1–6 tabulky).

4.5. Vyplnění Prohlášení za zaniklé a nově vzniklé vazby

Dojde-li u žadatele k exogenní změně, pak se do Prohlášení uvádějí údaje za nový partnerský či propojený podnik pro roky N, N-1, N-2, přestože vazba v těchto letech neexistovala. Naopak zaniklá vazba se v Prohlášení nezohledňuje, i když v letech N, N-1, N-2 existovala.

Údaje za nově vzniklý podnik jsou pak stanoveny na základě kvalifikovaného odhadu pro prvních 12 po sobě jdoucích měsíců a takto stanovené údaje se do Prohlášení uvádějí pouze za rok N. Za roky N-1 a N-2 nikoliv, v těchto letech budou vyplněny nulové hodnoty.

4.6 Přepočítání finančních veličin kurzem Evropské centrální banky

Pro přepočítání se použije kurz CZK/EUR vyhlášený ECB k 31.12. roku předcházejícímu roku, ve kterém je určován status MSP, příp. pro poslední pracovní den předcházející tomuto datu, pokud 31.12. připadá na víkend. Stejným kurzem se pak přepočítají hodnoty za všechny podniky a roky obsažené v Prohlášení.

Pokud posuzovaný podnik vykazuje finanční hodnoty v jiné měně, než je CZK nebo EUR, použije se pro přepočítání kurz této měny k EUR vyhlášený ECB k rozhodnému datu dle předchozího odstavce. Pokud ECB daný kurz nevyhlašuje, použije se pro přepočítání kurz dané měny k CZK vyhlášený ČNB k rozhodnému datu a zjištěné hodnoty v CZK budou následně přepočteny dle předchozího odstavce.

Příklad: Žadatel vyplňuje Prohlášení před vydáním Rozhodnutí o poskytnutí dotace dne 1. 2. 2021. Všechny finanční veličiny v Prohlášení přepočte kurzem vyhlášeným ECB pro den 31. 12. 2020, tj. 26,242 Kč a to i přesto, že vyplňuje údaje za poslední schválené účetní období, kterým je rok 2019.

